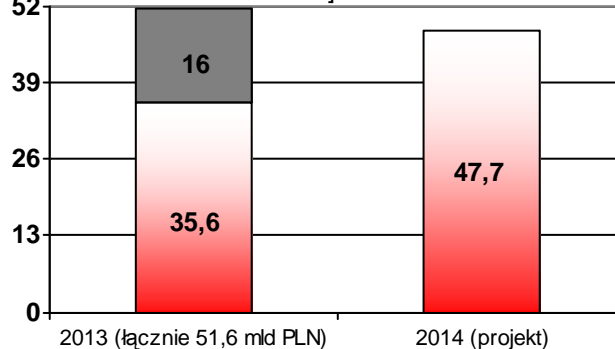

Czy dziura budżetowa wkrótce stanie się czarną dziurą?

Budżet na 2014 rok – negatywnie oceniany przez wielu ekonomistów – zakłada deficyt nieprzekraczający 47,7 miliarda złotych. Pomimo, że eksperci instytucji doradczych wskazują konsekwentne ograniczanie wpływów tzw. „szarej strefy” jako jeden z najskuteczniejszych sposobów na ratowanie państwowej kasy – wciąż podstawowym źródłem dochodów budżetu państwa pozostaną wpływy z podatków pośrednich – VAT i podatków akcyzowych.

Przewidywany na rok 2014 deficyt budżetowy ma być mniejszy niż 55 mld złotych pustki, z jaką państwowa kasa musi zmierzyć się już teraz. Jednak założona kwota 47,7 mld złotych¹ to aż o 12,1 mld więcej niż pierwotny maksymalny limit ustalony na cały rok 2013 – później znowelizowany o kolejne 16 mld. Co jeśli bazowe 47,7 mld w połowie następnego roku znowu urośnie?

Wielkość dziury budżetowej w Polsce. Projekt na rok 2014 vs. rok 2013 przed i po nowelizacji [w mld PLN]

„Wyjściowa kwota tegorocznego budżetu jest o prawie 12 mld złotych wyższa niż maksymalna założona na rok 2013. Wprawdzie Minister Finansów twierdzi, że w przeciwieństwie do 2013 roku, budżet na 2014 rok jest bezpieczniejszy, bowiem pewniejsza jest sytuacja gospodarcza. Jednak musimy pamiętać w jakiej atmosferze uchwalany został ten dokument. Do wykonania budżetu konieczne było przegłosowanie reformy emerytalnej, która zasiliła państwową kasę kwotą przeszło 9 mld zł Polski. Nawet ekonomiści, popierający te budżące zastrzeżenia konstytucjonalistów rozwiązania wskazują, że nie uzdrawiają one definitywnie finansów publicznych i nie usuwają źródeł nierównowagi” – mówi Andrzej Arendarski, Prezes Krajowej Izby Gospodarczej.

Rząd stara się szukać oszczędności, jednak zdaniem specjalistów, na wielu polach zdaje się to przypominać jedynie walkę z wiatrakami. Eksperci są zgodni – istnieje wiele skuteczniejszych sposobów na uzdrowienie kasy państwa niż wzrost akcyzy na alkohol czy pieniędzy transfer środków finansowych z OFE.

„Pieniądze niezwykle szybko wypływają z państwowej kasy i mimo aktywnej polityki rządu wobec oszczędności, główne działania skupiają się na zaostrożeniu polityki fiskalnej. Jest natomiast stale bardzo dużo do zrobienia z tzw. „szarą strefą”, z którą –oprócz nowelizacji ustawy od podatku VAT

¹ Założenia projektu budżetu państwa na rok 2014, źródło: http://www.mf.gov.pl/documents/764034/4494008/20130612_z%C5%82ozenia_do_ust_budz_2014.pdf

w obrocie stałą – nie zrobiono w tym roku nic. To właśnie tutaj rząd powinien szukać pieniędzy, ponieważ wartość polskiej szarej strefy dochodzi już do kwoty 400 mld złotych rocznie². Ta monstrualna kwota to prawie 8 razy tyle, ile w tej chwili wynosi dziura budżetowa i niemal 1/4 krajowego PKB. – dodaje Agnieszka Durlik-Khoury, ekspert KIG.

Poddawane Radzie Ministrów od lat pomysły na zmniejszenie tzw. „szarej strefy” nadal nie są skutecznie wdrażane, w efekcie czego rok w rok całe państwo traci setki miliardów złotych. Bank Światowy szacuje, że aż 24 procent dochodu narodowego w Polsce w ogóle nie jest rejestrowane³. Istnieje wiele sektorów gospodarki, w których skutecznie można byłoby ograniczyć wpływy nielegalnych instytucji i przenieść ich zyski do budżetu państwa. Potrzeba jednak stałego dialogu między instytucjami doradczymi, ekspertami i stowarzyszeniami przedsiębiorców, a rządem.

„W Polsce powstaje coraz więcej instytucji stawiających sobie za cel zmianę obowiązujących regulacji, a także zwrócenie rządowi uwagi na palące problemy, których rozwiązanie może przynieść dodatnie efekty nie tylko dla przedsiębiorców i konsumentów, ale również dla całego państwa. Całkowite zniwelowanie dziury budżetowej w oparciu o zrealizowanie wspomnianych inicjatyw z pewnością nie będzie możliwe, jednak dzięki dyskusjom i wdrażaniu krok po kroku innowacyjnych rozwiązań na walkę z szarą strefą wierzę, że jesteśmy w stanie skutecznie zahamować jej dalszy rozwój” – podsumowuje Agnieszka Durlik-Khoury.

Niektórymi z wymienianych przez ekspertów i analityków sposobów na redukcję dziury budżetowej są:

1. obniżanie, a nie podwyższanie akcyzy na alkohol i wyroby tytoniowe, co ograniczy zyski nielegalnych wytwórni;
2. uniemożliwienie prowadzenia działalności na terenie RP bukmacherom nie posiadającym licencji na organizowanie zakładów wzajemnych w Polsce. Aż 91% internetowego rynku bukmacherskiego w Polsce działa w „szarej strefie”, nie płacąc podatków;
3. obniżenie podatku VAT.

² Friedrich Schneider, Ph.D., Johannes Kepler Universität Linz, AT Kearney, VISA Europe – The Shadow Economy in Europe, 2013, źródło: http://www.visaeurope.com/en/about_us/idoc.ashx?docid=6c1cf1fd-0b40-4d36-a594-997f05284281&version=-1

³ Friedrich Schneider, Ph.D., Johannes Kepler Universität Linz, AT Kearney, VISA Europe – The Shadow Economy in Europe, 2013, źródło: http://www.visaeurope.com/en/about_us/idoc.ashx?docid=6c1cf1fd-0b40-4d36-a594-997f05284281&version=-1